

MAASA-
23030-06

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	стамбена архитектура у Србији у 19. и почетком 20. в.	година	друга
изборна група	сви модули	семестар	3
наставник	архитектура 3	статус	изборни
Е-mail контакт	в. проф. др Мирјана Ротер Благојевић бр. каб. 233	ЕСПБ	2
учесници у настави	marko@arh.bg.ac.rs	часови активне наставе	
сарадници	асист. др Љиљана Ђукановић	предавања	1
		вежбе	1
		др. облици	
		сам.истр.рад	
		остали часови	
координатор СЦ	др Урош Радосављевић		
пожељне квалификације за пријем студената			

садржај предмета

циљ:

Циљ је да се студенти упознају са трансформацијом стамбене архитектуре у Србији током 19. и почетком 20. века, из традиционалног у модерни концепт. Да стекну сазнања о основним врстама и типовима стамбених склопова, као и обликовним карактеристикама зграда, у корелацији са оствареним степеном економског и културног развоја, стамбене културе и могућности инвеститора. Посебан циљ је да се стамбено градитељство сагледа у односу на непосредно и шире окружење, те осветле континуитети и дисконтинуитети развоја.

теоријска и практична настава:

Теоретска настава даје основни увид у процес развоја стамбеног концепта, кроз тумачење друштвених, економских и културних утицаја из непосредног и ширег окружења, као и утицаја убрзаног урбаног развоја насеља и промене структуре становника. Кроз наставу се анализирају опште и специфичне карактеристике појединих видова и типова стамбених зграда - једнопородичних и вишепородичних; стамбених и пословно-стамбених; у граду и на периферији и сл. Прати се утицај развоја законодавства и образовања на становање. Анализом карактеристичних примера се издвајају основни принципи формирања стамбених склопова, као и њиховог обликовања.

Практична настава подразумева самостално истраживање студента на терену, прикупљање грађе и података из документације архива, музеја и других институција, анализу теоријских референци, приказ студије случаја, компаративне и типолошке анализе и сл., а према теми коју је студент изабрао.

метод извођења наставе:

Наставу чине предавања ex-cathedra, групне и индивидуалне консултације за израду семестралног рада, самостално истраживање студената ради прикупљања грађе у архивама и на терену.

основна литература:

Ђурић-Замоло, Д. Београда 1898-1914, из Архиве Грађевинског одбора. (Београд: Музеј града Београда, 1980.)
Ђурић-Замоло, Д. Градитељи Београда 1815-1914. (Београд: Музеј града Београда, 1981.)
Несторовић, Б. „Еволуција београдског стана“, у: Годишњак града Београда, књ. II (1955), стр. 247-266.
Несторовић, Б. Архитектура Србије у XIX веку. (Београд: Арт прес, 2008.)
Ротер-Благојевић, М. Стамбена архитектура Београда у 19. и почетком 20. века. (Београд: Архитектонски факултет и Орион Арт, 2006.)

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

- 10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.
Студент ће имати вештине да:
- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
 - 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
 - 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.
- 11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.
Студент ће имати знање о:
- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
 - 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
 - 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	40	завршни испит	60
Присуствовање предавањима	10	Семестрални рад	50
Колоквијуми	30	Усмена одбрана рада	10

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	30.09.2015.	Уводно излагање – упознавање са предметом, садржајем, методама извођења наставе, исходима и сл.
2	07.10.2015.	Историјски, друштвени и културни услови у Европи и Србији у 19. и почетком 20. века.
3	14.10.2015.	Развој насеља, миграције становништва, урбане трансформације и планови.
4	21.10.2015.	Образовања архитеката и унапређење законске регулативе.
5	28.10.2015.	Развој грађевинарства, примена традиционалних и савремених материјала и конструкција у стамбеној изградњи.
6	04.11.2015.	Основни типови једнопородичног становања.
7	11.11.2015.	Нерадни дан - Дан примирја у Првом светском рату.
8	18.11.2015.	Основни типови вишепородичног становања.
9	25.11.2015.	Обликовање стамбених зграда и стилске трансформације – од традиционалног ка модерном.
10	02.12.2015.	Типови композиције фасада стамбених зграда.
11	09.12.2015.	Колоквијум. Непосредно упознавање са карактеристичним примерима у Београду.
12	16.12.2015.	Рад на самосталним истраживањима и задацима. Теренска истраживања, прикупљање грађе, дефинисање концепта рада.
13	23.12.2015.	Израда рада – текстуалног образложења и предлога. Индивидуалне и групне консултације.
14	30.12.2015.	Израда рада – текстуалног образложења и предлога. Индивидуалне и групне консултације.
15	13.01.2016.	Колоквијум - презентација резултата истраживања и основног концепта рада.